

Marktoriëntatie 'Effectiviteit natuurvrij maken van gebouwen'

IUC-kenmerk 202603137

Organisatie

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) is een uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en voert opdrachten uit voor verschillende ministeries, waaronder het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (hierna: LNVN).

Binnen RVO is het team Soortbescherming Ruimtelijke Ingrepen, onderdeel van de afdeling Vergunningen, Handhaving, Natuur en Dier, werkzaam in opdracht van LNVN. Dit team houdt zich onder andere bezig met passieve soortbescherming en de verlening van vergunningen voor werkzaamheden die mogelijk nadelige gevolgen hebben voor beschermde soorten.

Sinds 2021 werkt RVO, in opdracht van LNVN en het Interprovinciaal Overleg (IPO), aan een betere verankering van kennis over beschermde dier- en plantensoorten binnen de vergunningverlening in het ruimtelijke domein. Dit gebeurt onder meer door middel van wetenschappelijk onderzoek. Binnen deze onderzoekopgave is momenteel specifiek aandacht voor de rol van soortenbescherming bij de verduurzaming, (na-)isolatie en renovatie van de gebouwde omgeving.

Inkoop Uitvoering Centrum EZK

Het Inkoop Uitvoering Centrum EZK (hierna: IUC-EZK) is onderdeel van RVO en treedt tijdens deze marktoriëntatie op als procesbegeleider. Indien deze marktoriëntatie leidt tot een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure, zal deze eveneens door het IUC-EZK worden begeleid.

Achtergrond

Als gevolg van de energietransitie in Nederland worden op grote schaal gebouwen geïsoleerd. In het Nationaal Isolatieprogramma is het doel gesteld om 2,5 miljoen woningen te isoleren. Deze werkzaamheden gaan regelmatig gepaard met renovaties, waarbij ook constructieve aanpassingen aan gebouwen plaatsvinden.

Zowel isolatie- als renovatiewerkzaamheden brengen uitdagingen met zich mee voor de bescherming van gebouwbewonende soorten, zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Daken en spouwmuren worden door deze soorten gebruikt als rust-, overwinterings- en voortplantingsplaatsen. Bij uitvoering van werkzaamheden bestaat het risico dat dieren worden gedood of dat nesten verloren gaan, bijvoorbeeld wanneer spouwmuren worden gevuld terwijl dieren aanwezig zijn.

Op grond van de Omgevingswet zijn initiatiefnemers verplicht om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Onder initiatiefnemers worden verstaan de partijen die het initiatief nemen tot een activiteit die mogelijk invloed heeft op de fysieke leefomgeving. Dit omvat onder meer een onderzoeksplicht naar de aanwezigheid van soorten, het uitvoeren van werkzaamheden buiten kwetsbare perioden en het treffen van maatregelen om gebouwen voorafgaand aan werkzaamheden natuurvrij te maken. Een gangbare methode voor natuurvrij maken is exclusie. Voor vleermuizen wordt hierbij veelal gebruikgemaakt van vleermuisflappen (exclusion flaps), in combinatie met het afdichten van overige openingen. Deze flappen maken het mogelijk voor dieren om het gebouw te verlaten, maar voorkomen terugkeer. Voor vogels worden onder andere spouwborstels toegepast om toegang onder dakpannen te blokkeren. Ondanks het brede gebruik van deze methoden ontbreekt momenteel grootschalig en systematisch inzicht in het functioneren en de effectiviteit ervan.

Door dit gebrek aan inzicht bestaat onzekerheid over de mate waarin soorten daadwerkelijk worden beschermd. De resultaten van het voorgenomen onderzoek zullen worden gebruikt om het natuurvrij maken van gebouwen te optimaliseren en de voorwaarden binnen vergunningverlening te verbeteren.

Beschrijving en voorwaarden van de toekomstige opdracht

De opdrachtgever is op zoek naar een opdrachtnemer die door middel van een veldstudie de effectiviteit onderzoekt van verschillende methoden voor het natuurvrij maken van gevels en daken. Het betreft maatregelen op basis van exclusie die worden toegepast voorafgaand aan isolatie- en renovatiewerkzaamheden aan gebouwen.

De beoogde opdrachtnemer wordt geacht te beoordelen in hoeverre de geselecteerde methoden praktisch uitvoerbaar zijn, effectief bijdragen aan het vrijwaren van beschermde soorten en geen ongewenste neveneffecten veroorzaken. Daarbij dient rekening te worden gehouden met het gebruik van diervriendelijke, duurzame en reversibele materialen en technieken.

Onderdeel van de opdracht is in ieder geval het onderzoeken van het functioneren van vleermuisflappen voor vleermuizen, inclusief de effectiviteit bij verschillende soorten vleermuizen en functies. Daarnaast wordt verwacht dat minimaal één methode voor de huismus wordt meegenomen. Het onderzoek dient plaats te vinden op meerdere locaties, zodat de resultaten leiden tot goed onderbouwde en representatieve conclusies.

Periode van uitvoering van de opdracht

Het streven is de opdracht te starten in Q3 2026 met een doorlooptijd tot en met eind Q3 2027.

Minimale eisen aan de opdracht

- Het in te zetten team beschikt over aantoonbare kennis en ervaring met onderzoek naar gebouwbewonende vogels en vleermuizen, evenals met de effectiviteit van mitigerende maatregelen.
- Partijen die producten ontwikkelen of aanbieden voor het natuurvrij maken van gebouwen zijn uitgesloten van deelname vanwege een direct belang bij een specifieke uitkomst van het onderzoek.

Doel marktraadpleging

Het doel van deze marktoriëntatie is om inzicht te verkrijgen in welke marktpartijen de beschreven opdracht kunnen en willen uitvoeren.

Omvang van de opdracht

De geschatte opdrachtwaarde bedraagt €82.645 tot €115.702 exclusief btw en €100.000 tot €140.000 inclusief btw.

Procedure

Partijen die interesse hebben in het uitvoeren van deze opdracht worden verzocht hun interesse kenbaar te maken bij RVO. Dit kan door een e-mail te sturen naar jucrvoteam2@rvo.nl ter attentie van Yousra Adahchour.

U wordt verzocht om in uw e-mail de naam en het e-mailadres van de contactpersoon te vermelden. Daarnaast vragen wij u om een korte toelichting op uw interesse in de opdracht en, indien van toepassing, uw ervaring met vleermuisflappen of andere vormen van natuurvrij maken. Deze toelichting mag maximaal één A4 beslaan.

Met het kenbaar maken van uw interesse verklaart u te voldoen aan de minimale eisen ten aanzien van de opdracht.

Resultaten van de marktraadpleging

Op basis van de uitkomsten van deze marktoriëntatie kan RVO besluiten een meervoudig onderhandse aanbesteding te starten. In dat geval kunnen geïnteresseerde partijen worden uitgenodigd om een offerte uit te brengen. Indien meer dan vijf partijen zich aanmelden, behoudt de opdrachtgever zich

het recht voor een selectie te maken, waarbij maximaal vijf partijen worden uitgenodigd voor het indienen van een offerte. De selectie vindt plaats op basis van de door partijen in hun aanmelding (per e-mail) verstrekte toelichting op hun interesse in de opdracht en, indien van toepassing, hun ervaring met vleermuisflappen of andere vormen van natuurvrij maken.

Deadline

Ik zie graag uw **reactie uiterlijk 18 mei om 9.00 uur** tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Yousra Adahchour

Inkoper IUC-EZK